

Arvamuse esitamine riigilõivuseaduse ja metsaseaduse muutmise seadus eelnõu kohta

Lugupeetud Mart Võrklaev!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust riigilõivuseaduse ja metsaseaduse muutmise seadus eelnõu kohta. Järgnevalt esitame eelnõu kohta enda seisukohad, mida oli võimalik koondada loetud päevade jooksul.

Rahandusministeerium saatis viidatud eelnõu Kaubanduskodale arvamuse avaldamiseks 5. septembri pärastlõunal ning meie vastust oodatakse juba 7. septembriks. See tähendab, et Kaubanduskodale anti aega eelnõuga tutvumiseks ja analüüsimiseks ning ettevõtete konsulteerimiseks ja seisukohtade kujundamiseks kõigest kaks päeva. Lisaks rõhutame seda, et tegemist on üle keskmise mahuka eelnõuga, mille maht on 17 lehekülge ning seletuskirja maht 38 lehekülge. Juhime tähelepanu ka sellele, et Kaubanduskoda liikmeskonda kuulub rohkem kui 3600 ettevõtet ning kahe päevaga ei ole võimalik sisulist kaasamisprotsessi läbi viia ja eelnõu kohta sisulist tagasisidet anda.

Kaubanduskoda taunib õigusloome praktikat, kus olulisi muudatusi sisaldava eelnõu kohta antakse arvamuse avaldamiseks üksnes mõned päevad. Normaalse õigusloome praktika on see, kui eelnõu kohta on aega arvamust avaldada vähemalt kaks nädalat. Tuletame meelde, et kaasamise hea tava punkti 4.6. kohaselt tuleb kaasatavatele võimaldada piisavalt aega tagasiside andmiseks, kusjuures üldreeglina peab avalik konsulteerimine kestma neli nädalat.

Meile jääb ebaselgeks, miks on see eelnõu nii kiireloomuline, et arvamuse avaldamiseks on jäetud vaid kaks päeva. Eelnõu seletuskirjast puudub selle kohta igasugune selgitus. Eelnõu mõjutab ettevõtete kulubaasi ja seda pikas ajaraamis. Seetõttu ei pea me põhjendatuks selle kiirkorras kooskõlastamist, huvirühmade kaasamist ja avalikku konsultatsiooni vaid loetud päevadega.

Lisaks on tasumäärade tõstmise peamiseks põhjenduseks seletuskirjas kirjutatud, et keskkonnalubade kallinemine on tingitud menetluskulude kasvust. Statistikaameti andmetel moodustas tarbijahinnaindeksi summaarne kasv 36% ajavahemikul alates seaduse esimese redaktsiooni vastuvõtmisest 2015. aastal kuni 2022. aastani. Keskmine brutopalk on samal perioodil suurenenud umbes 61,8 peotsenti. Sellest tulenevalt juhime Teie tähelepanu asjaolule, et makromajanduslike suhtarvude põhjal ei

ole võimalik leida põhjendusi näiteks nelja ning enam kordsele keskkonnalubade kallinemisele. Selle valguses tekib küsimus, kas aja jooksul on toimingute tegemised muutunud ebaefektiivsemaks, mille tõttu tuleb riigilõive tõsta suuremas mahus kui on kasvanud keskmine brutopalk ja tarbijahinnaindeks.

Kokkuvõtvalt, Kaubanduskoda on vastu riigilõivuseaduse ja metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu menetlemisele kiirkorras. Meie hinnangul tuleb eelnõu seletuskirjas iga riigilõivu määra tõstmist veenvalt põhjendada. Nõustume, et aegajalt on igati põhjendatud riigilõivu määrasid teatud ulatuses tõsta, kuid igal juhul ei tohi tõstmine olla suuremas ulatuses kui viimaste aastate inflatsioon või palgakasv. Pärast mõjuanalüüsi ja selgituste täiendamist ning eelnõu muutmist palume eelnõu saata uuesti kooskõlastusringile ja anda huvigruppidele piisavalt aega tagasiside andmiseks. Eeltoodud põhjustel ei ole ka reaalne, et uued riigilõivu määrad jõustuvad 2024. aasta 1. juulil. Pigem on realistlik, et uued määrad jõustuvad kõige varem 2025. aasta algusest. Kui ministerium oleks soovinud määrasid tõsta järgmise aasta keskpaigast, siis oleks tulnud mõjuanalüüs ning määrade tõstmise põhjendused seletuskirjas põhjalikumalt välja tuua ning eelnõu oleks tulnud mitmeid nädalaid varem kooskõlastusringile saata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Ireen Tarto ireen.tarto@koda.ee